

Καθηγητής Δημήτρης Αγγελάτος

Το σεμινάριο διαρθρώνεται με άξονα αναφοράς τους δύο στόχους του τίτλου του, αφενός την επιστημονική φιλολογική έρευνα, αφετέρου την εκπόνηση ομολόγων, επιστημονικών (φιλολογικών) μελετών. Σύμφωνα με τον πρώτο άξονα, στόχος του σεμιναρίου είναι να αναπτύξει σε βάθος έννοιες, όρους, μεθόδους και πρακτικές της σύγχρονης έρευνας στο πεδίο της επιστήμης της Νεοελληνικής Φιλολογίας: σύγχρονης έρευνας βασισμένης σε αρμόδια εργαλεία δουλειάς και στο σωστό τρόπο χρήσης τους. Η οργάνωση της επιστημονικής έρευνας συνδέεται άρρηκτα με το δεύτερο άξονα και αναφέρεται στον τρόπο εφαρμογής των κεκτημένων της, στην εκπόνηση της επιστημονικής εργασίας, βασισμένης στον ομόλογο, επιστημονικό, τύπο λόγου.

Η έρευνα και η εκπόνηση μελετών στο πεδίο της επιστήμης της Νεοελληνικής Φιλολογίας, βασίζονται στην ακριβή ορολογία, στη δόκιμη χρήση της νεοελληνικής γλώσσας, στη μεθοδολογική επάρκεια, στην εποπτεία της νεοελληνικής λογοτεχνίας και των συμφραζομένων της (ιστορικών, αισθητικών και πολιτισμικών), στην κατακτημένη υποδομή (εργαλεία έρευνας και αρμόδιοι τρόποι χρήσης τους).

Στη βάση των προηγούμενων, είναι εφικτό να διατυπώνονται εύλογες υποθέσεις ερευνητικής εργασίας, να οριοθετείται σωστά το πεδίο που θα καλύψει η έρευνα, να εντοπίζεται και να αξιοποιείται με το δέοντα από επιστημονική άποψη τρόπο (αυτοψία των πηγών και προγενέστερη έρευνα), η συναφής βιβλιογραφία, να ολοκληρώνεται βάσιμα ο ερευνητικός σχεδιασμός και να διατυπώνεται στο πλαίσιο της συγγραφής με διακριβωμένο, επιτυχή και γόνιμο για τη μελλοντική έρευνα τρόπο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δημ. Αγγελάτος, *Η Άλφα Βήτα του νεοελληνιστή. Οδηγός για το εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας*, Αθήνα, Gutenberg, 2011.

J.-M. Adam, *Τα κείμενα: τύποι και πρότυπα. Αφήγηση, περιγραφή, επιχειρηματολογία, εξήγηση και διάλογος* (1992), (μετφρ.: Γιάν. Παρίσης, επιμ.: Ερατ. Καψωμένος), Αθήνα, Πατάκης, 1999.

R. D. Altick, *The Art of Literary Research*, Νέα Υόρκη, W. W. Norton & Company, 1975 [εταυθ. έκδ.].

M. M. Bakhtin, «Προς μια μεθοδολογία των ανθρωπιστικών επιστημών» (1974), (μετφρ.: Μαρία Γνησιού-Δημ. Αγγελάτος), *Σημείον* 3 (1995) 170-184.

Phil. Besnard- Anth. Hunter, *Elements of Argumentation*, MIT Press, 2008.

W. C. Booth-G. G. Colomb-J. M. Williams, *The Craft of Research*, Σικάγο, The University of Chicago Press, 1995.

Y. Chevreil, *L'étudiant chercheur en littérature*, Παρίσι, Hachette, 1992.

U. Eco, *Πώς γίνεται μία διπλωματική εργασία* (1977), (εισαγ.-μετφρ.: Μαριάννα Κονδύλη), Αθήνα, Νήσος, 1994.

Al. Fisher: *Critical Thinking: An Introduction*, Cambridge, Cambridge University Press, 2011[2^η].

K. Howard-J. A. Sharp, *Η επιστημονική μελέτη. Οδηγός σχεδιασμού και διαχείρισης πανεπιστημιακών ερευνητικών εργασιών* (1983), (μετφρ.: Βασιλική Π. Νταλάκου), Αθήνα, Gutenberg, 1996.

Κυρ. Ντελόπουλος, *Σύστημα βιβλιογραφίας*, Αθήνα, Ε.Λ.Ι.Α. 1980.

W. J. Ong, *Προφορικότητα και εγγραμματοσύνη. Η εκτεχνολόγηση του λόγου* (μτφρ.: Κ. Χατζηκυριάκου), Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2001.

Αλέξ. Πολίτης (συνεργασία: Μαρία Μαθιουδάκη- Τριαντ. Ε. Σκλαβενίτης), *Εγχειρίδιο του νεοελληνιστή. Βιβλιογραφίες-Λεξικά-Εγχειρίδια-Κατάλογοι-Ευρετήρια-Χρονολόγια*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2002.

R. E. Scholes, *Η δύναμη του κειμένου. Λογοτεχνική θεωρία και διδασκαλία των γραμμάτων* (1985), (μετφρ.: Ζωή Κ. Μπέλλα), Αθήνα, Εκδόσεις Τυπωθήτω, 2005.

P. Szondi, «Περί φιλολογικής γνώσεως» (1962): *Δοκίμια. Χέλντερλιν, Σλέγκελ, Σίλλερ, Μπένγιαμιν*, (μετφρ.: Στέλλα Νικολούδη), Αθήνα, Εστία, 1999, 11-38.

D. Walton, *Fundamentals of Critical Argumentation*, Cambridge, Cambridge University Press, 2006.

M. Warner, *The Aesthetics of Argument*, Οξφόρδη, Oxford University Press, 2016.

2. Νεοελληνική Πεζογραφία

Επίκουρος Καθηγητής Γιάννης Ξούριας

Στο σεμινάριο θα εξεταστεί η πεζογραφική παραγωγή της περιόδου 1790-1880 σε άμεση συνάρτηση με ζητήματα ιστορίας, ιδεολογίας, γλώσσας, πολιτικής, παιδείας κτλ. Η μελέτη θα επικεντρωθεί στο είδος του διηγήματος: στη γραμματολογική αποτύπωση της πρώιμης διηγηματογραφικής παραγωγής, τη θεματική του, τη θέση που καταλαμβάνει στο λογοτεχνικό πεδίο, τις τεχνολογικές αναζητήσεις του, τη σχέση του με τον περιοδικό και ημερήσιο τύπο, σε εκδοτικά και άλλα ζητήματα.

Ενδεικτική Γενική Βιβλιογραφία

Αθήνη, Σ. 2010: *Όψεις της νεοελληνικής αφηγηματικής πεζογραφίας 1700-1830. Ο διάλογος με τις ελληνικές και τις ξένες παραδόσεις στη θεωρία και στην πράξη*, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ε.Ι.Ε.) / Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών.

Αθήνη, Σ - Ξούριας, Γ. 2015: *Νεοελληνική γραμματεία 1670-1830*, Αθήνα, Σύγχρονος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Βαγενάς, Ν. 1997: *Από τον Λεάνδρο στον Λουκή Λάρα. Μελέτες για την πεζογραφία της περιόδου 1830-1880*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Βαλέτας, Γ. 1983: *Το Νεοελληνικό Διήγημα. Η θεωρία και η ιστορία του*, 2η έκδ. συμπληρωμένη, Αθήνα, Φιλιππότης.

Κεχανιόγλου Γ. 2001: *Πεζογραφική ανθολογία. Αφηγηματικός γραπτός νεοελληνικός λόγος*, Β': *Από τη Γαλλική Επανάσταση ως τη δημιουργία του ελληνικού κράτους*, Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ/Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

Λούδη, Α. 2005: *Το νεοελληνικό διήγημα στην Ευτέρπη και την Πανδώρα. Συμβολή στη μελέτη της ιστορίας, της ορολογίας και της θεματικής του είδους κατά την περίοδο 1830-1880*, διδακτορική διατριβή, Θεσσαλονίκη, ΑΠΘ.

Μουλλάς Π. (επιμ.) 1996: *Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της ως τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο (1830-1914)*, τ. Α'-Ε', Αθήνα, Σοκόλης, [οι τ. Β'1-Β'2: 15ος αι. - 1830, επιμ. Γ. Κεχανιόγλου].

Πολίτης, Α. 2003: *Ρομαντικά χρόνια. Ιδεολογίες και νοοτροπίες στην Ελλάδα του 1830-1880*, Αθήνα, Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού / Μνήμων, 2003.

Πολίτης, Α. 2017: *Η ρομαντική λογοτεχνία στο έθνος κράτος 1830-1880. Ποίηση, πεζογραφία, θέατρο, πνευματική κίνηση, αναγνώστες*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Πολίτου-Μαρμαρινού, Ε. - Ντενίση, Σ. (επιμ.) 2009: *Το διήγημα στην ελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες. Θεωρία-Γραφή-Πρόσληψη*, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Αθήνα, Gutenberg.
Σκοπετά, Ε. 1988: *Το "Πρότυπο Βασίλειο" κα η Μεγάλη Ιδέα. Όψεις του εθνικού προβλήματος στην Ελλάδα (1830-1880)*, Αθήνα, Πολύτυπο.

Υποχρεωτικά Σεμινάρια Β' εξαμήνου

1. Νεοελληνική Ποίηση

Επίκουρη Καθηγήτρια Τίνα Λεντάρη

Εκκρεμεί η περιγραφή του σεμιναρίου.

2. Συγκριτική Φιλολογία

Επίκουρη Καθηγήτρια Λητώ Ιωακειμίδου

Το μάθημα εξετάζει τον επιστημονικό κλάδο της Συγκριτικής Φιλολογίας, τους βασικούς ερευνητικούς του άξονες, τις επιστημολογικές-μεθοδολογικές του προϋποθέσεις και τους σκοπούς του. Ειδικότερα, γίνεται μια ιστορική αναδρομή στη γένεση και την εξέλιξη της Συγκριτικής Φιλολογίας στην Ευρώπη και δίνεται έμφαση στην έννοια του εθνικού (έθνος, εθνική γλώσσα) ως προϋπόθεσης για τη γένεση αυτή. Στη συνέχεια, γίνεται μια συστηματική ανάλυση (λογοτεχνική και εξωλογοτεχνική) των στοιχείων του ορισμού της Συγκριτικής Φιλολογίας και αναδεικνύονται ως μεθοδολογικά εργαλεία σύγκρισης η αναλογία, η συγγένεια, η επίδραση, η τύχη ενός έργου κ.ά., με αντίστοιχα παραδείγματα από λογοτεχνικά έργα. Επίσης, αναπτύσσονται, μέσω χαρακτηριστικών παραδειγμάτων, βασικοί τομείς έρευνας της Συγκριτικής Φιλολογίας: Μοτίβα και θέματα, ιστορία των ιδεών, φιλοσοφία και λογοτεχνία, λογοτεχνικός μύθος κ.ά. Μέσα από τις σχέσεις Συγκριτικής Φιλολογίας και Θεωρίας της Λογοτεχνίας, αναδεικνύονται ζητήματα ποιητικής, λογοτεχνικών ειδών, θεωρίας της πρόσληψης, καθώς και η σχέση Συγκριτικής Φιλολογίας και Μεταφρασολογίας/Μεταφραστικών Σπουδών. Τέλος, σταθμίζονται τόσο η σημερινή κατάσταση των συγκριτολογικών σπουδών, όσο και οι προοπτικές τους.

Στο σεμινάριο Συγκριτικής Φιλολογίας II, με κεντρικό άξονα τις διαπολιτισμικές και διακειμενικές σχέσεις, εξετάζονται ειδικά θέματα που εμπήτουν στα πεδία έρευνας του συγκεκριμένου επιστημονικού κλάδου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- 1) BRUNEL Pierre, PICHOLS Claude, ROUSSEAU André-Michel, *Qu'est-ce que la littérature comparée ?*, Παρίσι, εκδ. Armand Colin, 1983, 2000 (στα ελληνικά: *Τι είναι η Συγκριτική Γραμματολογία*;, μτφ. Δημήτρης Αγγελάτος, Αθήνα, Πατάκης, 1998).
- 2) ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ Ελένη, *Η Συγκριτική Φιλολογία, Χώρος, σκοπός και μέθοδοι έρευνας*, Αθήνα, Εκδ. Καρδαμίτσα, 1981.
- 3) ΠΟΛΙΤΟΥ-ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ Ελένη, *Συγκριτική Φιλολογία, Από τη θεωρία στην πράξη*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2009.
- 4) ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ Ζ. Ι., *Συγκριτισμός και Ιστορία της Λογοτεχνίας*, Αθήνα, Επικαιρότητα, 1988.
- 5) ΣΙΑΦΛΕΚΗΣ Ζ. Ι., *Η εύθραυστη αλήθεια, Εισαγωγή στη θεωρία του λογοτεχνικού μύθου*, Αθήνα, Gutenberg, 1994.

Υποχρεωτικό Σεμινάρια Γ' εξαμήνου

1. Θεωρία της Λογοτεχνίας

Ομότιμη Καθηγήτρια Άννα Τζούμα

ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

- Εθνικές
- Μετα-ανθρώπινες
- Πολιτισμικές
- Προσφυγικές
- Ταξικές
- Φυλετικές
- Φύλου – Σεξουαλικότητας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Αθηνά (επιμ.), *Φεμινιστική θεωρία και πολιτισμική κριτική*, Νήσος, Αθήνα, 2006.
2. ARENDT Hanna, AGAMBEN Giorgio, TRAVERSO Enzo, *Εμείς οι πρόσφυγες. Τρία κείμενα*, μτφρ. Κ. Δεσποινιάδης, Α. Γαβριηλίδης, Ν. Κούρκουλος, εκδ. του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα, 2015.
3. BADMINGTON Neil, *Posthumanism*, Palgrave Macmillan, 2000.
4. BHABHA Homi K. *The Location of Culture*, Routledge, London and New York, 1994.
5. BARRY Peter, *Γνωριμία με τη Θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία*, μτφρ. Α. Νάτσινα, Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2013. Τα κεφάλαια: «Φεμινιστική κριτική», σ.149-168. «Μεταποικιακή κριτική», σ.227-238.
6. BAUMAN Zygmunt, *Identity. Conversations with Benedetto Vecchi*, Polity Press, 2004.
7. BAUMAN Zygmunt, *Ρευστοί καιροί*, Μεταίχμιο, 2017.
8. BAUMAN Zygmunt, *Ρευστός φόβος*, Πολύτροπον, 2007.
9. BAUMAN Zygmunt, *Ρευστή αγάπη*, Εστία, 2006.
10. BOURDIEU Pierre, *Η ανδρική κυριαρχία*, Πατάκης, Αθήνα, 2002.
11. BRAIDOTTI Rossi, *Νομαδικά υποκείμενα. Ενσωματότητα και έμφυλη διαφορά στη σύγχρονη φεμινιστική θεωρία*, μτφρ. Α. Σηφάκη, Ο. Τσιακάλου, Νήσος, Αθήνα, 2014.
12. BRAIDOTTI Rossi, *The Posthuman*, Polity, 2013.
13. BRYSON Valerie, *Φεμινιστική πολιτική θεωρία*, μτφρ. Ε. Πανάγου, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2005.
14. BUTLER Judith, *Αναταραχή φύλου. Ο φεμινισμός και η ανατροπή της ταυτότητας*, μτφρ. Γ. Καράμπελας, επιμ. Β.Καντσά, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2009.
15. BUTLER Judith, *Σώματα με σημασία. Οριοθετήσεις του φύλου στο λόγο*, μτφρ. Π. Μαρκέτου, επιμ. Α. Αθανασίου, Εκκρεμές, Αθήνα, 2008.
16. BUTLER Judith, ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Αθηνά, *Απ-αλλοτρίωση: Η επιτελεστικότητα στο πολιτικό*, μτφρ. Α. Κιουπκιολής, Τόπος, Αθήνα, 2016.
17. CALHOUN Craig J., *Social Theory and the Politics of Identity*, Blackwell, 1994.
18. BUTLER Judith, SPIVAK Gayatri, *Τραγουδώντας τον εθνικό ύμνο: Γλώσσα, πολιτική και δικαίωμα του ανήκειν*, επιμ. Μ. Καραβαντά, Τόπος, Αθήνα, 2015.
19. EAGLETON Terry, *Η έννοια της κουλτούρας*, μτφρ. Η. Μαγκλίνης, επιμ. Β. Χατζηβασιλείου, εισαγωγή Δ. Τζιόβας, Πόλις, Αθήνα, 2003.
20. GOFFMAN Erving, *Στίγμα. Σημειώσεις για τη διαχείριση της φθαρμένης ταυτότητας*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2001.

21. HALL Stuart (ed.), *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*, The Open University, London, 1997.
22. HARAWAY Donna, *Ανθρωποειδή, Κυβόργια και Γυναίκες. Η επινόηση της φύσης*, μτφρ. Π. Μαρκέτου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2014.
23. JAMESON Fredric, *Το μεταμοντέρνο ή Η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, Νεφέλη, Αθήνα, 1999.
24. JEFFERSON Ann, «Ζητήματα σώματος: ο Εαυτός κ α ο Άλλο στον Μπαχτίν, στον Σαρτρ κ α στον Μπαρτ» στο Φώτης ΤΕΡΖΑΚΗΣ (επιμ.), *Μεταμαρξιστικά ρεύματα στην αισθητική και στη θεωρία της λογοτεχνίας*, Λούκατς, Γκολντμαν, Μπένγιαμιν, Μπρεχτ, Μπαχτίν, Πολιτισμική Θεωρία, Αποδόμηση, Futura, Αθήνα, 2004, σ.205-244.
25. KNELLWOLF C., NORRIS C. (επιμ.), *Ιστορία της Θεωρίας της Λογοτεχνίας/9. Ιστορικές, φιλοσοφικές και ψυχολογικές όψεις της θεωρίας της λογοτεχνίας στον 20ό αιώνα*, Θεώρηση μτφρ. Σ. Παρασχάς, Μ. Πεχλιβάνος, Ε. Σηφάκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη, 2010. Τα κεφάλαια: «Από την πολιτισμική ποιητική στις πολιτισμικές σπουδές», σ. 211-240 [Κυρίως το άρθρο του Chris WEEDON, Πολιτισμικές Σπουδές, σ. 225-240]. «Φύλο και σεξουαλικότητα», σ. 275-335. «Αποικιοκρατία, μεταποικιοκρατία, έθνος και φυλή», σ.337-392.
26. KRISTEVA Julia, *Ξένοι μέσα στον εαυτό μας*, Scripta, Αθήνα, 2004.
27. KRISTEVA Julia, *Έθνη χωρίς εθνικισμό*, μτφρ. Κ. Γιώργας, Εναλλακτικές εκδόσεις, Αθήνα, 1997.
28. MACCORMACK Patricia, *Posthuman Ethics: Embodiment and Cultural Theory*, Routledge, 2012.
29. ΜΑΚΡΥΝΙΩΤΗ Δήμητρα (επιμ.), *Τα όρια του σώματος. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις*, Νήσος, Αθήνα, 2004.
30. ΜΑΚΡΥΝΙΩΤΗ Δήμητρα (επιμ.), *Περί θανάτου. Η πολιτική διαχείριση της θνητότητας*, Νήσος, Αθήνα, 2008.
31. ΜΠΑΚΑΛΑΚΗ Αλεξάνδρα (επιμ.), *Ανθρωπολογία, γυναίκες και φύλο*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1994.
32. ΠΑΠΑΤΑΞΙΑΡΧΗΣ Ε./ ΠΑΡΑΔΕΛΛΗΣ Θ. (επιμ.), *Ταυτότητες και φύλο στη Σύγχρονη Ελλάδα*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1992.
33. RICOEUR Paul, *Ο ίδιος ο εαυτός ως άλλος*, Πόλις, Αθήνα, 2008.
34. SAID Edward, *Οριενταλισμός*, Νεφέλη, Αθήνα, 1996.
35. SALIH Sarah, *Εισαγωγή στην Τζούνιθ Μπάτλερ*, Orosito, 2018.
36. SMITH Philip, *Πολιτισμική Θεωρία. Μια εισαγωγή*, μτφρ. Α. Κατσίκερρος, εισαγωγή-επιμέλεια Ν. Μπουμπάρης, Κριτική, Αθήνα, 2006.
37. «Goffman Erving» στο Philip SMITH, *Πολιτισμική Θεωρία. Μια Εισαγωγή*, Κριτική, Αθήνα, 2006, σσ. 109-117.
38. STOREY John, *Πολιτισμική Θεωρία και Λαϊκή Κουλτούρα. Εισαγωγή*, Πλέθρον, Αθήνα, 2015, σσ. 180-261.
39. SULEIMAN Susan Rubin, *Το γυναικείο σώμα στον δυτικό πολιτισμό. Σύγχρονες προσεγγίσεις*, μτφρ. και εισαγωγή Εύη Βογιατζάκη, Σαββάλας, Αθήνα, 2008.
40. TAYLOR Charles, *Πηγές του εαυτού: Η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*, μτφρ. Ξ. Κομνηνός, Ίνδικτος, Αθήνα, 2007.
41. ΤΖΟΥΜΑ Άννα, *Εκατό χρόνια νοσταλγίας. Το αυτοβιογραφικό αφήγημα Έθνος*, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2007.
42. TODOROV Tzvetan, *Η κατάκτηση της Αμερικής. Το ζήτημα του άλλου*, Νήσος, Αθήνα, 2004.
43. TODOROV Tzvetan, *Ο εκπατριμένος*, μτφρ. Οντέτ Βαρών-Βασάρ, Πόλις, Αθήνα, 1999.
44. TODOROV Tzvetan, *Ο φόβος των βαρβάρων: Πέρα από τη σύγκρουση των πολιτισμών*, μτφρ. Γ. Καραμπέλας, Πόλις, Αθήνα, 2009.
45. NUSSBAUM Martha, APPIAH Anthony Kwame, BARBER Benjamin, κ.ά., *Υπέρ πατρίδος: Πατριωτισμός ή κοσμοπολιτισμός*, επιμ. Joshua Cohen, μτφρ. Α. Τσοτσρού, Ε. Μύστακας, Scripta, Αθήνα, 1999.
46. WOLFE, *What is Posthumanism*, University of Minnesota Press, Minneapolis, 2010.

ή Επίκουρη Καθηγήτρια Πέγκυ Καρπούζου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Ζητήματα συγκρότησης ταυτότητας και ετερότητας σε σχέση με το χώρο και το σώμα. Ειδική έμφαση θα δοθεί στα ζητήματα (επαν)ορισμού της υποκειμενικότητας και του ανθρώπινου όπως διαμορφώνονται από τις σύνθετες σχέσεις φύσης, επιστήμης, τεχνολογίας και κουλτούρας στον 21ο αιώνα. Οι άζονες μελέτης του σεμιναρίου θα επικεντρωθούν σε ζητήματα ατομικής και συλλογικής ταυτότητας που αφορούν: τις κοινωνικές τάξεις, το έθνος, τη φυλή και το φύλο (μεταμαρξιστική, ανθρωπολογική και μεταποικιοκρατική κριτική, φεμινιστική κριτική). Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν απεικονίσεις της ετερότητας, του διαφορετικού, του περιθωριακού και του ξένου σε ελληνικά και ευρωπαϊκά λογοτεχνικά κείμενα.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ:

1. KNELLWOLF C. & NORRIS C. (επιμ.), *Ιστορικές, φιλοσοφικές και ψυχολογικές όψεις της θεωρίας της λογοτεχνίας στον 20ό αιώνα*, Θεώρηση μτφρ. Παρασχάς, Πεχλιβάνος, Σηφάκη, Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη, 2010.
2. SMITH Ph., *Πολιτισμική Θεωρία: Μια εισαγωγή*, Αθήνα, εκδ. Κριτική, 2006.
3. HILLMAN, David, MAUDE, Ulrika (ed.), *The Cambridge Companion to the Body in Literature*, Cambridge University Press, 2015.
4. TALLY, Robert T. Jr., *Spatiality*, London – New York, Routledge, 2013.
5. THOMSEN Mads Rosendahl, *The New Human in Literature: Posthuman Visions of Changes in Body, Mind and Society after 1900*, London: Bloomsbury, 2013.
βλ. Αναλυτική Βιβλιογραφία στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος.

Σεμινάρια Επιλογής Α' και Γ' Εξαμήνου:

1. Νεοελληνικό Δράμα

Επίκουρος Καθηγητής Θανάσης Αγάθος

Θεωρία: Αριστοτελική, μετα-αριστοτελική και σύγχρονη θεωρία του δράματος.

Ιστορία: Κρητικό και Επτανησιακό θέατρο – Κωμωδία του 19^{ου} αιώνα – Κωμειδύλλιο και δραματικό ειδύλλιο – Πατριωτικό, αστικό και ρομαντικό δράμα, ιστορική τραγωδία - Θέατρο των ιδεών (ρεαλιστικό, κοινωνικό, ψυχολογικό και ποιητικό δράμα, νεορομαντισμός, συμβολισμός, αισθητισμός, μοντερνισμός) - Μεσοπολεμική, μεταπολεμική, μεταπολεμική δραματολογία.

Διεπιστημονική προσέγγιση: Σχέση του θεάτρου με την πεζογραφία. Μεταφορές νεοελληνικών λογοτεχνικών έργων στο θέατρο.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Γιώργος Βελουδής, *Γραμματολογία. Θεωρία Λογοτεχνίας*, Αθήνα: Δωδώνη, 1994

Κώστας Γεωργουσόπουλος, *Κλειδιά και κώδικες θεάτρου*, Αθήνα: Εστία, 1985.

Αντώνης Γλυτζουρής, *Η σκηνοθετική τέχνη στην Ελλάδα: η ανάδυση και η εδραίωση της τέχνης του σκηνοθέτη στο νεοελληνικό θέατρο*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2001.

Θόδωρος Γραμματάς, *Νεοελληνικό θέατρο & Κοινωνία: η σύγκρουση των νέων με το σύστημα στο ελληνικό θέατρο του 20ού αιώνα*, Αθήνα: Στεφ. Δ. Βασιλόπουλος, 1990.

Πλάτων Μαυρομούστακος, *Το θέατρο στην Ελλάδα 1940-2000: μια επισκόπηση*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2005.

Νίκος Παπανδρέου, *Περί θεάτρου*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1994.

Patrice Pavis, *Λεξικό του Θεάτρου*, μτφρ. Αγγή Στρουμπούλη, Αθήνα: Gutenberg, 2006.

Κυριακή Πετράκου, *Οι θεατρικοί διαγωνισμοί, 1870-1925*, πρόλογος Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2000.

Γιώργος Πεφάνης, *Το Θέατρο και τα Σύμβολα. Διαδικασίες συμβόλισης του δραματικού λόγου*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1999.

Manfred Pfister, *The Theory and Analysis of Drama*, μτφρ. από τα γερμανικά John Halliday, Cambridge - New York : Cambridge University Press, 1988.

Βάλτερ Πούχνερ, *Νεοελληνικό θέατρο (1600-1940)- Κινηματογράφος*, τ. Α', Πάτρα: ΕΑΠ, 2002.

Walter Puchner, *Ανθολογία Νεοελληνικής Δραματουργίας*, Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ., 2006.
Γιάννης Σιδέρης, *Ιστορία του Νέου Ελληνικού Θεάτρου, 1794-1944*, Αθήνα: Καστανιώτης, 1990.
Anne Ubersfeld, *Les termes clés de l'analyse du théâtre*, Paris: Seuil, 1996.

2. Συγκριτική Φιλολογία II

Επίκουρη Καθηγήτρια Λητώ Ιωακειμίδου - Επίκουρη Καθηγήτρια Τίνα Λεντάρη «Εκδοχές της αφηγηματικής μυθοπλασίας από τον Μεσαίωνα στον 18^ο αιώνα».

Το σεμινάριο εξετάζει, σε επίπεδο ποιητικής, θεματικής, υφολογίας και ιδεολογίας, διάφορους τύπους παλαιών μυθοπλασιών, από τον Μεσαίωνα έως και τον 18^ο αιώνα, επιχειρώντας να προσεγγίσει πολυεπίπεδα τη γέννηση και την εξέλιξη προδρομικών μορφών του σύγχρονου μυθιστορήματος. Το εγχείρημα αυτό βασίζεται ταυτόχρονα σε τρεις άξονες:

Α) Ανάκληση, μέσα από την εξειδικευμένη βιβλιογραφία, των καθοριστικών απόψεων-συνθέσεων-θεωριών για τη γέννηση και την εξέλιξη της μυθιστορίας, του (παλαιού και νέου τύπου) μυθιστορήματος, της αφηγηματικής μυθοπλασίας κλπ.

Β) Επικέντρωση σε κομβικά λογοτεχνικά έργα-σταθμούς για το όλο θέμα, στο ειδολογικό πλαίσιο των ζητημάτων και τη χρονική περίοδο που απασχολούν το σεμινάριο.

Γ) Σύνδεση των κειμένων αυτών με νεότερα και σύγχρονα ζητήματα ποιητικής, που μπορούν να αναδείξουν και τον ανεξάντλητο, δημιουργικό, ανοιχτό χαρακτήρα των αναγνώσεων τους.

Ο όλος προβληματισμός έχει συγκριτική βάση και μέθοδο, καθώς τα δεδομένα συλλέγονται από περισσότερες «εθνικές» λογοτεχνίες και ο συνδυασμός τους οδηγεί σε συνθέσεις και «μοντελοποιήσεις».

Οι εργασίες που προτείνονται στους εγγεγραμμένους ακροατές δύνανται να έχουν ως αντικείμενο κάποιο βιβλιογραφικό ζήτημα ή έναν θεματικό ή υφολογικό προβληματισμό πάνω στα έργα που παρουσιάζονται από τις διδάσκουσες ή πάνω σε κάποιο άλλο έργο το οποίο εμπίπτει στην προβληματική του σεμιναρίου, μέσα από έναν κατάλογο που θα δοθεί στο μάθημα.

3. Αρχαιακή Έρευνα

Καθηγήτρια Χριστίνα Ντουιά

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση με την αρχαιακή έρευνα και τη χρήση αρχείων σε συνδυασμό με τη συγγραφή πρωτότυπων εργασιών στον τομέα της ιστορίας της λογοτεχνίας και της νεοελληνικής φιλολογίας. Θα παρουσιαστούν αρχαιακές συλλογές και τεκμήρια, μέθοδοι και εργαλεία έρευνας, επεξεργασία κειμενικών, οπτικοακουστικών, ψηφιακών, ηλεκτρονικών αρχείων και συλλογών. Βασικός άξονας του σεμιναρίου είναι τα λογοτεχνικά αρχεία: πρόκειται για μια ειδική κατηγορία αρχείων στα οποία συμπεριλαμβάνονται χειρόγραφα (ανέκδοτα κείμενα, αλληλογραφία, ημερολόγια κ.λπ.), δακτυλόγραφα, έντυπα κειμενικά ή άλλου τύπου (φωτογραφίες, αποκόμματα, λοιπά έγγραφα) τεκμήρια που ανήκουν σε ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών, ακόμα και βιβλία της βιβλιοθήκης τους.

Λόγω των ειδικών συνθηκών στο χειμερινό εξάμηνο του 2020 θα ασχοληθούμε κυρίως με ψηφιοποιημένα λογοτεχνικά αρχεία και θα χρησιμοποιήσουμε ως παράδειγμα την ψηφιακή συλλογή του Αρχείου Καβάφη. Επίσης θα περιηγηθούμε στις ψηφιακές βιβλιοθήκες και στα ψηφιοποιημένα αρχεία εφημερίδων και περιοδικών. Στα πλαίσια του σεμιναρίου θα κληθούν ειδικοί προκειμένου να συζητήσουμε για τη θεωρία περί αρχείου, για τους κανόνες και την μέθοδο έκδοσης αρχαιακού υλικού, αλλά και για τις επαγγελματικές προοπτικές μιας ειδίκευσης στον χώρο της οργάνωσης και αξιοποίησης αρχαιακών συλλογών.

Βιβλιογραφία (Ενδεικτική)

Peter Burke, *Αυτοψία. Οι χρήσεις των εικόνων ως ιστορικών μαρτυριών*, μτφρ. Αντρέας Π. Ανδρέου, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2003
Arléte Farge, *Η γέυση του αρχείου*, μτφρ. – πρόλογος: Ρίκα Μπενβενίστε, Αθήνα, Νεφέλη, 2004
Michel Foucault, *Η αρχαιολογία της γνώσης*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Αθήνα, Εξάντας, 1987
Φώτος Λαμπρινός, *Ισχύς μου η αγάπη του φακού. Τα κινηματογραφικά επίκαιρα ως τεκμήρια της Ιστορίας (1895-1940)*, πρόλογος: Γιάννης Γιαννουλόπουλος, Αθήνα, Καστανιώτης, 2005
Ανδρέας Μπάγιας, *Αρχαιονομία. Βασικές έννοιες και αρχές. Η οργάνωση των αρχείων για τη διοίκηση και την έρευνα*, Αθήνα, Κριτική, 1998
Ζακ Ντεριντά, *Η έννοια του αρχείου*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Αθήνα, Εκκρεμές, 1996
Νίκος Καραπιδάκης, «Βιβλιογραφία της ιστορίας των ελληνικών αρχείων», *Επετηρίδα των Γενικών Αρχείων του Κράτους των ετών 1991-92*, Αθήνα 1993, σ. 77-101
Επιτροπή Ιδιωτικών Αρχείων [της Ελληνικής Αρχαιακής Εταιρείας], *Οδηγός Ιδιωτικών Αρχείων*, Αθήνα, Ελληνική Αρχαιακή Εταιρεία, 2005 [2^η έκδ. Συμπληρωμένη]

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Ψηφιακή βιβλιοθήκη της Βουλής:

<https://library.parliament.gr/%CE%A8%CE%B7%CF%86%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE-%CE%92%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7/%CE%95%CF%86%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BF%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%AC>

Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ): <http://www.elia.org.gr/>

Αρχαιακές Συλλογές Γενναδείου Βιβλιοθήκης: <http://www.ascsa.edu.gr/index.php/archives/Gennadius-Archival-Collections>

Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών: <http://www.eie.gr/nhrf/institutes/inr/index-gr.html>

Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού (Αρχαία Κ.Θ. Δημαρά, Γ. Σαββίδη): <http://www.snhell.gr/index.asp>

Ανθολόγιο Λογοτεχνίας: <http://www.snhell.gr/anthology/writers.asp>

Ιστορικό και Παλαιογραφικό Αρχείο του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας (MIET): <https://www.miet.gr/>

Αρχείο Κ.Π.Καβάφη: <http://www.onassis.org/cavafy-archive-overview.php>

Ψηφιοθήκη ΑΠΘ: <https://digital.lib.auth.gr/?ln=el>

Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών: <http://network.nlg.gr/archiki/>

EKEBI: <http://www.ekebi.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=138>

Σεμινάρια Επιλογής Β' Εξαμήνου

1. Νεοελληνική Πεζογραφία II

Καθηγήτρια Χριστίνα Ντουιά

Όψεις του έρωτα στη νεοελληνική πεζογραφία: από τον μεσοπόλεμο στη μεταπολίτευση

Στο σεμινάριο θα εξεταστούν έργα της πεζογραφίας, που ανήκουν στα ρεύματα της νεκτανάνς, του ρεαλισμού, του μοντερνισμού, αλλά και του μεταμοντέρνου, με κεντρικούς θεματικούς άξονες τον έρωτα και τη σεξουαλικότητα. Θα διερευνηθούν οι τρόποι ανάδειξης αυτών των θεμάτων και οι ομοιότητες ή /και οι αποκλίσεις τους, ανάλογα με τα τεχνολογικά χαρακτηριστικά, την εποχή, τις

ιδέες, το φύλο και την ιδιοσυστασία του συγγραφέα. Ειδικότερα θα αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας: ο τρόπος με τον οποίο τα είδη και τα λογοτεχνικά κινήματα διαμορφώνουν τις αναπαραστάσεις της σεξουαλικότητας, ο ρόλος της κυρίαρχης ιδεολογίας, αλλά και οι θεωρητικές συζητήσεις για τη σεξουαλικότητα, τη συγκρότηση του φύλου και τις σχέσεις εξουσίας που διέπουν την έμφυλη υποκειμενικότητα.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

M. Jacques André, *Η θηλυκή καταγωγή της σεξουαλικότητας*, (μτφρ.: Σοφία Λεωνίδη, επιμ.-πρόλ.: Αθανάσιος Αλεξανδρίδης), Ίκαρος, Αθήνα 2001.

Bert Bender, *The Descent of Love: Darwin and the Theory of Sexual Selection in American Fiction, 1871-1926*, University of Pennsylvania Press, 1996.

Regina Bollhalder Mayer, *Éros décadent: sexe et identité chez Rachilde*, H. Champion, 2002.

MI. Keith Booker, *Literature and Domination: Sex, Knowledge, and Power in Modern Fiction*, University Press of Florida, 1993.

III. Călinescu, Matei, *Five Faces of Modernity: Modernism, Avant-Garde, Decadence, Kitsch, Postmodernism*, Duke University Press 1987.

Liz Constable, Matthew Potolsky, Dennis Denisoff (sous la dir. de), *Perennial Decay, On the Aesthetics and Politics of Decadence*, Philadelphia, Penn Press, 1998.

Anna Lo Giudice, *L'amour surréaliste*, Klincksieck, 2009.

David Jackson, *Taboos in German Literature*, Berghahn Books, 1996. [κεφ. 5 "Of Madness and Masochism: Sexuality in Women's Writing at the Turn of the Century"].

Gural-Migdal, Anna (éd./ed.), *L'écriture du féminin chez Zola et dans la fiction naturaliste / Writing the Feminine in Zola and Naturalist Fiction* (2e édition), Peter Lang publishing group, 2004 (première édition: 2003).

Colleen Lamos, *Deviant Modernism: Sexual and Textual Errancy in T.S. Eliot, James Joyce, and Marcel Proust*, Cambridge University Press, 1998.

J.G. Merquior, «Πολιτικές του σώματος, τεχνικές της ψυχής», *Foucault*, μετάφραση: Δημήτρης Μέλλος, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2002, σ. 205-241.

Harry T. Moore, D. H. Lawrence. *Sex Literature and Censorship: Essays*, Twayne Publishers, 1953.

Donald Palumbo, *Erotic Universe: Sexuality and Fantastic Literature*, Greenwood Press, 1986.

Eric Trudgill, *Madonnas and Magdalens: The Origins and Development of Victorian Sexual Attitudes*, Holmes & Meier, 1976.

Emma Wilson, *Sexuality and the Reading Encounter: Identity and Desire in Proust, Duras, Tournier, and Cixous*, Clarendon Press, 1996.

Kate Millett, *Sexual Politics* (New York: Doubleday, 1970).

Warhol και D. Prince Herndl (επιμέλεια), *Feminisms: An Anthology of Literary Theory and Criticism*, Rutgers 1997.

Patrick Waldberg, *Eros modern style*, Paris, Pauvert, 1964.

Daniel Mendelsohn, «Cavafy and the Erotics of the Lost», *CML. Classical and Modern Literature*, τ. 23, v. 2, 2003.

Xavière Gauthier, *Surréalisme et Sexualité*, Παρίσι, Gallimard, 1971.

Τζιόβας 1993: Δημήτρης Τζιόβας, «Έρωτας και Θάνατος: Η δυναμική της επιθυμίας στην αφήγηση», *Το παλίμψηστο της ελληνικής αφήγησης. Από την αφηγηματολογία στη διαλογικότητα*, Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα 1993, σ. 78-111.

Φουκώ 1978: Μισέλ Φουκώ, *Ιστορία της σεξουαλικότητας. 1. Η Δίψα της Γνώσης*, μετάφραση: Γκλόρυ Ροζάκη, επιμέλεια μετάφρασης: Γιάννης Κρητικός, Εκδόσεις Ράππα, Αθήνα 1978.

Φουκώ 1989: Μισέλ Φουκώ, *Επιτήρηση και Τιμωρία. Η γέννηση της φυλακής*, μετάφραση: Καίτη Χατζηδήμου-Ιουλιέττα Ράλλη, θωρόρηση: Άλκης Σταύρου, επίμετρο: Νέστορας Ε. Κουράκης, Εκδόσεις Ράππα, Αθήνα 1989.

Σίγκμουντ Φρόυντ, *Τρεις μελέτες για την θεωρία της σεξουαλικότητας*, Αθήνα, Επίκουρος, 1991.

2. Νεοελληνική Πεζογραφία II

Ομότιμη Καθηγήτρια Έρη Σταυροπούλου

Μορφές αυτοβιογραφίας

Στόχος του μαθήματος είναι να εξεταστούν τα είδη του αυτοβιογραφικού λόγου, όπως τα Απομνημονεύματα, η Αυτοβιογραφία, το Ημερολόγιο, η Επιστολογραφία κ.ά. Από τη συνάφειά τους με την ιστορία κατά την αρχαιότητα μεταφέρονται αργότερα με επιτυχία στο χώρο της λογοτεχνίας, όπου εξυπηρετούν τη σύμβαση της αληθοφάνειας όσο και άλλα στοιχεία τεχνικής (αφήγηση, οπτική γωνία κ.λπ.)

Στα σεμινάρια θα παρουσιαστεί και θα σχολιαστεί η πορεία τους στη νεοελληνική πεζογραφία (διήγημα-μυθιστόρημα) και κυρίως η αυξητική παρουσία τους στη σύγχρονη βιβλιοπαραγωγή. Εκτός όμως από την ανεξάρτητη παρουσία τους θα δούμε πώς το βίωμα, η εμπειρία, η προσωπική ιστορία του δημιουργού συνδυάζεται με τη λογοτεχνική αφήγηση για να δημιουργηθεί το νέο «είδος» της αυτομυθοπλασίας σε έργα όπως, *Γραφικός χαρακτήρας* (2016) του Νίκου Παναγιωτόπουλου, *Μπαρόκ* (2018) της Αμάντας Μιχαλοπούλου, *Γάλα Μαγνησίας* (2018) του Κώστα Ακριβίου, *Είμαι όσα έχω ξεχάσει* (2019) του Ηλία Μαγκλίνη, *Άλμα* (2019) του Χρήστου Χρυσόπουλου. Τα ερωτήματα που θα θέσουμε αφορούν ζητήματα μορφής, αληθοφάνειας, μυθοποίησης κ.ά.

Βιβλιογραφία (ενδεικτική)

Παν. Μουλλάς, *Ο λόγος της απουσίας. Δοκίμιο για την επιστολογραφία με σαράντα ανέκδοτα γράμματα του Φώτου Πολίτη: 1908-1910*. [Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης](#), 1992.

Γρηγόρης Πασχαλίδης, *Η ποιητική της αυτοβιογραφίας*. Εκδόσεις Σμίλη, Αθήνα 1993.

Αλεξάνδρα Σαμουήλ, *Ο βυθός του καθρέφτη. Ο André Gide και η ημερολογιακή μυθοπλασία στην Ελλάδα*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1998.

M. Χρυσανθόπουλος, Β. Βασιλειάδης, Γ. Δεληβοριά, Κ. Τικτοπούλου, *Αυτοβιογραφία: μεταξύ Ιστορίας και Λογοτεχνίας στον 19^ο αιώνα*.

<https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/3349/1/autobiography.pdf>

Lorna Martens, *The Diary Novel*. Cambridge University Press, 1985.

Valerie Raoul, *The French Fictional Journal: Fictional Narcissism/Narcissistic Fiction*. University of Toronto Press, 1980.

Thomas O. Beebee, *Epistolar Fiction in Europe 1500-1850*, Cambridge University Press, 1999.

Max Saunders, *Self impression: life-writing, autobiographical fiction, and the forms of modern literature*. Oxford University Press, 2013.

3. Θεωρία της Λογοτεχνίας II

Επίκουρη Καθηγήτρια Πέγκυ Καρπούζου

Μεταδομισμός, Λόγος και κουλτούρα

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η μελέτη της σύνθετης σχέσης του λόγου και της κουλτούρας. Ειδικότερα, μέσα από την κριτική προσέγγιση βασικών θεωρητικών κειμένων των μεταδομιστικών κυρίως και μεταμοντέρνων θεωριών του 20ου αιώνα -οι οποίες επεδίωξαν να κλονίσουν τις βεβαιότητες και τις «μεγάλες αφηγήσεις» της μεταφυσικής και της επιστήμης- εξετάζονται ζητήματα που αφορούν τις πρακτικές παραγωγής του λόγου, τη συγκρότηση του υποκειμένου καθώς και τη δυνατότητα γνώσης και αναπαράστασης του κόσμου:

Βασικές αρχές του μεταδομισμού.

Εισαγωγή στις έννοιες της κουλτούρας, της μετανεωτερικότητας και του μεταμοντέρνου (L. Hutcheon, Z. Bauman, J. Baudrillard, F. Jameson).

Λόγος, μύθος, αναπαράσταση (R. Barthes, U. Eco St. Hall).

Λόγος και γραφή (J. Derrida).

Λόγος και ασυνείδητο (S. Freud/ J. Lacan).

Λόγος, γνώση και εξουσία (M. Foucault, F. Lyotard, E. Said).

Μεταμοντέρνο και μεταμυθοπλασία (L. Hutcheon, P. Waugh).

Μετανεωτερικότητα και χώρος (E. Soja, R. Tally).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Arpadurai Arjun, *Νεωτερικότητα χωρίς σύνορα: Πολιτισμικές διαστάσεις της παγκοσμιοποίησης*, μτφρ. Κ. Αθανασίου, Αθήνα, εκδ. Αλεξάνδρεια, 2014.

Bhabha Homi K., *The Location of Culture*, London & New York, Routledge, 1994.

Baker Stephen, *The fiction of postmodernity*, Edinburgh: Edinburgh University Press, 2000.

Bran Nicol, *The Cambridge Introduction to Postmodern Fiction*, Cambridge, Cambridge University Press, 2009.

Barthes Roland, S/Z, μτφρ. Μαργαρίτα Κουλεντιανού, Αθήνα, Νήσος, 2007.

Barthes Roland, *Μυθολογίες. Μάθημα: Εναρκτήρια παράδοση στην έδρα της Φιλολογικής Σημειολογίας της Λογοτεχνίας στο Collège de France*, 7 του Γενάρη 1977 μτφρ. Καίτη Χατζηδήμου, Ιουλιέττα Ράλλη, Αθήνα, Κέδρος - Ράππα, 1979.

Baudrillard Jean, *Αμερική*, Αθήνα, μτφρ. Ν. Χρηστάκης, εκδ. Futura, 2000.

Baudrillard Jean, *Simulacra and Simulation*, transl. S. F. Glaser, Michigan, University of Michigan Press, 1994.

Bauman Zygmunt, *Η μετανεωτερικότητα και τα δεινά της*, μτφρ. Γιώργος - Ίκαρος Μπαμπασάκης, Αθήνα, Ψυχολογία, 2002.

Bauman Zygmunt, *Ρευστοί καιροί: Η ζωή την εποχή της αβεβαιότητας*, μτφρ. Κωνσταντίνος Δ. Γεώργιας, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2009.

Culler Jonathan, *Αποδόμηση: Θεωρία και κριτική μετά το δομισμό*, μτφρ. Α. Λαμπρόπουλος, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2006.

Cuche Denys, *Η έννοια της κουλτούρας στις Κοινωνικές Επιστήμες*, επιμ. Μ. Λεοντσίνη, μτφρ. Φ. Σιαππας, εκδ. Δαρδανός, 2001.

De Certeau Michel, *Επινοώντας την καθημερινή πρακτική*, πρόλογος Luce Giard, μτφρ. Κική Καφαμπέλη, Αθήνα, Σμίλη, 2010.

Derrida Jacques, *Περί γραμματολογίας*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Αθήνα, Γνώση, 1990.

Derrida Jacques, *Πλάτωνος φαρμακεία*, μτφρ. Χ. Γ. Λάζος, Αθήνα, Άγρα, 1990.

Eagleton Terry, *Μετά τη θεωρία*, μτφρ. - εισαγ. Π. Καρπούζου, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.

Eagleton Terry, *Η έννοια της κουλτούρας*, μτφρ. Ηλίας Μαγκλίνης, Αθήνα, Πόλις, 2003.

Eagleton Terry, *Οι αυταπάτες της μετανεωτερικότητας*, μτφρ. Σπανός, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 2003.

Eco Umberto, *Κήσορες και θεράποντες: Θεωρία και ιδεολογία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης*, μτφρ. Έφη Καλλιφατιδή, Αθήνα, Γνώση, 1994.

Eco Umberto, *Επιμύθιο στο Ονομα του ρόδου*, μετάφραση Έφη Καλλιφατιδή, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2005.

Foucault Michel, *Η τάξη του λόγου: Εναρκτήριο μάθημα στο Collège de France 1970*, μτφρ. Μηνάς Χριστιδής, Αθήνα, Ηριδανός, [χ.χ.].

Foucault Michel, *Η γέννηση της βιοπολιτικής, Παραδόσεις στο Κολλέγιο της Γαλλίας*, μτφρ. Β. Πατσογιάννης, Πλέθρον, 2012.

Foucault Michel, *Η ιστορία της τρέλας*, μτφρ. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Αθήνα, Ηριδανός, 2004.

Foucault Michel, *Επιτήρηση και τιμωρία: Η γέννηση της φυλακής*, μτφρ. Καίτη Χατζηδήμου, Ιουλιέττα Ράλλη, Αθήνα, Κέδρος - Ράππα, 1989.

Foucault Michel, *Η αρχαιολογία της γνώσης*, μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Εξάντας, 1987.

Foucault Michel, *Ιστορία της σεξουαλικότητας (3 том.)*, μτφρ. Γκλόρυ Ροζάκη, Αθήνα, Ράππα, 1978.

Freud Sigmund, *Η ερμηνεία των ονείρων*, μτφρ. Λευτέρης Αναγνώστου, Αθήνα, Επίκουρος, 1993.

Hall Stuart- Gieben Bram, *Η διαμόρφωση της νεωτερικότητας*, μτφρ. Θ. Τακίρης-Β. Τσακίρης, εκδ. Σαββάλας, Αθήνα, 2003.

Hall Stuart-Held David-McGrew Anthony, *Η νεωτερικότητα σήμερα*, μτφρ. Θ. Τσακίρης, Β. Τσακίρης, Σαββάλας, Αθήνα, 2003.

Hall Stuart, *Το έργο της αναπαράστασης*, μτφρ. Π. Πετσίνη, Αθήνα, Πλέθρον, 2017.

Harvey David, *Η κατάσταση της μετανεωτερικότητας*, μτφρ. Ε. Αστερίου, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2009.

Hobsbaum Eric, *Θρυμματισμένοι καιροί: Κουλτούρα και κοινωνία στον 20ο αιώνα*, μτφρ. Ν. Κούρκουλος, Αθήνα, Θεμέλιο, 2013.

Hutcheon Linda, *A poetics of postmodernism: history, theory, fiction*, New York, Routledge, 1988.

Hutcheon Linda, *The politics of postmodernism*, London; New York: Routledge, 1989.

Jameson Fredric R, *Το μεταμοντέρνο: Η η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, μτφρ. Γιώργος Βάρσος, Αθήνα, Νεφέλη, 1999.

Lacan Jacques, *Το σεμινάριο για το "Κλεμμένο γράμμα"*, μτφρ. Βεργέτης-Μαρκίδη, εκδ. Πατάκη, 2010.

Lyotard Jean François, *Η μεταμοντέρνα κατάσταση*, μτφρ. Κ. Παπαγιώργη, Αθήνα, Γνώση, 1993.

McHale Brian, *Postmodernist Fiction*, London: Routledge, 1987.

Smith Philip, *Πολιτισμική θεωρία: Μια εισαγωγή*, μτφρ. Θανάσης Κατσικερός, Αθήνα, Κριτική, 2006.

Waugh Patricia, *Metafiction: The Theory and Practice of Self-Conscious Fiction*, London: Methuen, 1984.

Williams Raymond, *Κουλτούρα και Ιστορία*, εισαγ.-μτφρ. Β. Αποστολίδου, Αθήνα, Γνώση, 1994.

White Hayden, *Metahistory: The Historical Imagination in Nineteenth-Century Europe*, 1975.